

2015 році, палінація в'язу почалась у другу декаду березня. Строком на 20 березня кількість пилкових зерен складала 5. Пік пилкування було зафіксовано 22 березня із значенням 130 пилкових зерен. 23 березня кількість пилку різко зменшилась до 9. Висновки. Рівень палінації в'язу у березні 2015 року не надто змінювався, але було відзначено різкий і швидкий підйом та спад рівню пилку. Таке максимальне значення кількості пилку можна пояснити різкими змінами погодніх умов.

ПОРУШЕННЯ МІКРОБІОЛОГІЧНОГО СТАНУ ТОВСТОГО КИШЕЧНИКА БІЛИХ ЩУРІВ ВНАСЛІДОК ЩОДЕННИХ НАШКІРНИХ АПЛІКАЦІЙ ІТАКОНОВОЇ КИСЛОТИ НА НЕПОШКОДЖЕНУ ШКІРУ

Гаморак Г.П.

Науковий керівник: проф. Куцик Р.В.

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Кафедра мікробіології, вірусології та імунології

Мета дослідження: встановити зміни мікрофлори товстого кишечника внаслідок проведення аплікації ітаконової кислоти, яка міститься у миючих засобах на непошкоджену шкіру білих щурів у дозі 20 мг/см². Матеріали і методи: експеримент проведений на 20 білих щурах. На непошкоджену шкіру щурам наносили ітаконову кислоту (компонент миючих засобів) у вигляді мазі на ланоліновій основі протягом 20 днів щоденно. Через 20 днів 10 щурів вивели із експерименту шляхом етаназії. Дослідним матеріалом були кусочки товстої кишки, які після 7-кратних промивань гомогенізували та провели серію десятикратних розведень. Кожне із десяти розведень висівали на поживні середовища і через 1-2 доби ідентифікували. Одержані цифрові дані піддавали математично-статистичному аналізу. Отримані результати: проведені мікробіологічні дослідження мікрофлори товстої кишки показали значні зміни якісного та кількісного складу мікрофлори, що полягають у зменшенні бактерій роду *Bifidobacterium* на 49,5%, *Lactobacillus* – на 60,4%, *Eubacterium* – на 62,1%, *Peptostreptococcus* – на 8,4% та зростання кількості умовно-патогенних бактерій *Clostridium* – на 51%, кишкової палички – на 67,9%, бактерій роду *Proteus* – на 32,7% та *Staphylococcus* – на 31,5%, а також контамінацію порожнини товстої кишки умовно-патогенними ентеробактеріями та дріжджоподібними грибами роду *Candida*. Висновки: Ітаконова кислота, що є компонентом миючих засобів, нанесена на непошкоджену шкіру білих щурів призводить до змін якісного та кількісного складу мікрофлори товстого кишечника та контамінації патогенними, умовно-патогенними ентеробактеріями і дріжджоподібними грибами роду *Candida*.

ЗАЛЕЖНІСТЬ СТУПЕНЮ ВАЖКОСТІ ПОСТЕКСТРАКЦІЙНИХ УСКЛАДНЕНЬ ВІД КОМОРБІДНОЇ ПАТОЛОГІЇ – ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

Ганчев К.С., Родіонов Є.М.

Запорізький державний медичний університет

Цукровий діабет (ЦД) являє собою стоматологічну проблему, тому що впливає на стан зубощелепної системи. За частотою та важкістю клінічних проявів з боку тканин пародонта ЦД, безумовно, займає особливе місце. За даними Мартюшевої М. В. (2007) у хворих на ЦД 2 типу відзначається 100% потреби в стоматологічній допомозі. Через рік після виявлення ЦД, за даними О. А. Алексеєвої, 100% пацієнтів мають ознаки пародонтиту. Зміни в пародонті є ранніми симптомами ЦД, описані випадки, коли вперше діагноз ЦД при обстеженні порожнини рота встановлював стоматолог. Метою нашої роботи було в експерименті виявити основні групи постекстракційних ускладнень, встановити залежність їх виникнення від ступеня тяжкості цукрового діабету у щурів. Матеріали і методи. Дослідження було проведено на 50 щурах-самцях лінії Вістар, віком 9-10 місяців, розподілених на дві експериментальні групи. Першу групу склали 20 здорових самців, яким видалили перший нижній моляр праворуч. Друга група була представлена 30 щурами самцями зі стрептозотоциновим діабетом, яким на 21-й день перебігу патологічного процесу також проводили екстракцію першого нижнього моляра праворуч. Після екстракції зуба тварини утримувалися в індивідуальних клітинах при вільному доступі до води та їжі. До проведення екстракції і щодня протягом 10 днів спостереження щурів зважували, на 3-й, 7-й і 10-й день після екстракції зуба бралася кров із стегнової вени для біохімічних досліджень (визначали концентрацію глюкози за допомогою стандартних тест-смужок Test Strip II на глюкометрі Glucocard (ARKRAY Inc., Японія), креатиніну, сечовини на автоматичному біохімічному аналізаторі Prestige-24i (Японія), здійснювався збір сечі для визначення рН за допомогою візуальних тест-смужок «рН-тест» (ПВП «Норма», м. Київ), проводився зовнішній огляд постекстракційної лунки. Результати дослідження. Отримані нами дані дозволяють стверджувати, що постекстракційні ускладнення залежать від ступеня тяжкості цукрового діабету. Як ранні, так і пізні ускладнення, пов'язані з альвеолярною раною частіше розвиваються при важкому ЦД, характеризуються важким перебігом і високою варіабельністю ускладнень (остеомієліт, флегмона, абсцес). Погіршення перебігу основного захворювання і прогресування симптоматики ЦД спостерігаються при важкому його перебігу, що супроводжується прогресивним зниженням ваги щурів і підвищенням рівня глікемії. Виразність ацидозу, підвищення концентрації креатиніну і сечовини, виявлені нами у щурів з ЦД, не залежать від ступеня тяжкості патологічного процесу, але при цьому вносять свій внесок у погіршення стану тварини.